

SVENSKA AKADEMIEN

Biobibliografisk notis

Mo Yan (pseudonym för Guan Moye) är född 1955 och uppvuxen i Gaomi i Shandongprovinsen i nordöstra Kina. Hans föräldrar var lantbrukare. Under kulturrevolutionen lämnade han som tolvåring skolan och började arbeta inom jordbruket, senare på en fabrik. År 1976 gick han in i Folkets befrielsearmé och det var under tiden där som han började studera litteratur och skriva egna berättelser. Hans första novell publicerades i en litteraturtidskrift 1981. Genombrottet skedde några år senare med kortromanen *Touming de hong luobo* (1986, på franska *Le radis de cristal* 1993).

Mo Yan knyter i sin berättarkonst an till de erfarenheter han gjorde under sin ungdom och till miljöerna i den provins där han växte upp. Detta blir tydligt i hans roman *Hong gaoliang jiazu* (1987, på svenska *Det röda fältet* 1997). Boken består av fem berättelser som vävts samman och utspelar sig i Gaomi under några turbulenta decennier av 1900-talet, med skildringar av banditkultur, japansk ockupation och de svåra villkoren för landets fattiga lantbrukare. *Det röda fältet* blev 1987 en framgångsrik film i regi av Zhang Yimou. Romanen *Tiantang suantai zhi ge* (1988, på svenska *Vitlöksballaderna* 2001) och den satiriska *Jiuguo* (1992, på engelska *The Republic of Wine* 2000) har betraktats som subversiva på grund av sin skarpa kritik av det samtida kinesiska samhället.

Fengru feitun (1996, på engelska *Big Breasts and Wide Hips* 2004) är en bred historisk fresk som utifrån en enskild familj skildrar Kinas 1900-tal. Romanen *Shengsi pilao* (2006, på svenska *Ximen Nao och hans sju liv* 2012) framställer med svart humor vardagsliv och våldsamma omvälvningar i den unga folkrepubliken, medan *Tanxiangxing* (2004, på franska *Le supplice du santal* 2006) är en historia om mänsklig grymhet i det sönderfallande kejsardömet. Mo Yans senaste roman *Wa* (2009, på franska *Grenouilles* 2011) belyser konsekvenserna av Kinas påbjudna ettbarnspolitik.

Med en blandning av fantasi och verklighet, historiska och sociala perspektiv har Mo Yan skapat en värld som i sin komplexitet påminner om den hos författare som William Faulkner och Gabriel García Márquez, samtidigt som han tar sin utgångspunkt i äldre kinesisk litteratur och folklig berättarkultur. Vid sidan av romanerna har han publicerat åtskilliga noveller och essäer i skilda ämnen, och anses trots sina samhällskritiska ståndpunkter som en av de främsta samtida författarna i sitt hemland.

Verk på kinesiska i urval

Touming de hong luobo, 1986

Hong gaoliang jiazhu, 1987

Baozha, 1988

Tiantang suantai zhi ge, 1988

Huanle shisan zhang, 1989

Shisan bu, 1989

Jiuguo, 1992

Shicao jiazhu, 1993

Dao shen piao, 1995

Fengru feitun, 1996

Hong shulin, 1999

Shifu yuelai yue youmo, 2000

Tanxiangxing, 2001

Cangbao tu, 2003

Sishiyi pao, 2003

Shengsi pilao, 2006

Wa, 2009

Verk på svenska

Det röda fältet / översättning: Anna Gustafsson Chen. – Stockholm : Tranan, 1997. – Originaltitel: Hong gaoliang jiazhu

Vitlöksballaderna / översättning: Anna Gustafsson Chen. – Stockholm : Tranan, 2001. – Originaltitel: Tiantang suantai zhi ge

Ximen Nao och hans sju liv / översättning från kinesiska: Anna Gustafsson Chen. – Stockholm : Tranan, 2012. – Originaltitel: Shengsi pilao

Verk på engelska

Explosions and Other Stories / edited by Janice Wickeri. – Hong Kong : Research Centre for Translations, Chinese University of Hong Kong, 1991

Red Sorghum : a Novel of China / translated from the Chinese by Howard Goldblatt. – New York : Viking, 1993. – Translation of Hong gaoliang jiazhu

The Garlic Ballads : a Novel / translated from the Chinese by Howard Goldblatt. – New York : Viking, 1995. – Translation of Tiantang suantai zhi ge

The Republic of Wine / translated from the Chinese by Howard Goldblatt. – New York : Arcade Pub., 2000. – Translation of Jiuguo

Shifu, You'll Do Anything for a Laugh / translated from the Chinese by Howard Goldblatt. – New York : Arcade Pub., 2001. – Translation of Shifu yuelai yue youmo

Big Breasts and Wide Hips : a Novel / translated from the Chinese by Howard Goldblatt. – New York : Arcade Pub., 2004. – Translation of Fengru feitun

Life and Death are Wearing Me Out : a Novel / translated from the Chinese by Howard Goldblatt. – New York : Arcade Pub., 2008. – Translation of Shengsi pilao

Change / translated by Howard Goldblatt. – London : Seagull, 2010. – Translation of Bian

Pow / translated by Howard Goldblatt. – London : Seagull, 2013

Sandalwood Death / translated by Howard Goldblatt. – Norman : Univ. of Oklahoma Press, 2013. – Translation of Tanxiangxing

Selected Stories by Mo Yan / translated by Howard Goldblatt. – Hong Kong : The Chinese University Press, 20-?. – (Announced but not yet published)

Verk på franska

Le clan du sorgho : roman / traduit du chinois par Pascale Guinot et Sylvie Gentil avec la collaboration de Wei Xiaoping. – Arles : Actes sud, 1990. – Traduction de : Hong gaoliang jiazuo

La mélopée de l'ail paradisiaque : roman / traduit du chinois par Chantal Chen-Andro. – Paris : Éd. Messidor, 1990. – Traduction de : Tiantang suantai zhi ge

Le chantier : roman / traduit du chinois par Chantal Chen-Andro. – Paris : Scandéditions, 1993 ; Paris : Seuil, 2007. – Traduction de : Zhulu

Le radis de cristal : récits / traduit du chinois par Pascale Wei-Guinot et Wei Xiaoping. – Arles : Picquier, 1993. – Traduction de : Touming de hong luobo ; Quishui

Les treize pas / traduit du chinois par Sylvie Gentil. – Paris : Seuil, 1995. – Traduction de : Shisan bu

Le pays de l'alcool / traduit du chinois par Noël et Liliane Dutrait. – Paris : Seuil, 2000. – Traduction de : Jiuguo

Beaux seins, belles fesses : les enfants de la famille Shangguan : roman / traduit du chinois par Noël et Liliane Dutrait. – Paris : Seuil, 2004. – Traduction de : Fengru feitun

La carte au trésor : récit / traduit du chinois par Antoine Ferragne. – Arles : Picquier, 2004. – Traduction de : Cangbao tu

Enfant de fer : nouvelles / traduit du chinois par Chantal Chen-Andro. – Paris : Seuil, 2004

Explosion / traduit du chinois par Camille Loivier ; préf. de Chantal Chen-Andro. – Paris : Éd. Caractères, 2004. – Paris : Éd. Caractères, 2004. – Traduction de : Baozha

Le maître a de plus en plus d'humour : roman / traduit du chinois par Noël Dutrait. – Paris : Seuil, 2005. – Traduction de : Shifu yuelai yue youmo

Le supplice du santal : roman / traduit du chinois par Chantal Chen-Andro. – Paris : Seuil, 2006. – Traduction de : Tanxiangxing

La joie : roman / traduit du chinois par Marie Laureillard. – Arles : Picquier, 2007. – Traduction de : Huanle shisan zhang

Quarante et un coups de canon / traduit du chinois par Noël et Liliane Dutrait. – Paris : Seuil, 2008. – Traduction de : Sishiyi pao

La dure loi du karma : roman / traduit du chinois par Chantal Chen-Andro. – Paris : Seuil, 2009. – Traduction de : Shengsi pilao

Grenouilles / traduit du chinois par Chantal Chen-Andro. – Paris : Seuil, 2011. – Traduction de : Wa

La Belle à dos d'âne dans l'avenue de Chang'an : récits / traduit du chinois par Marie Laureillard. – Arles : Picquier, 2011

Le veau ; suivi de *Le coureur de fond* / traduit du chinois par Francois Sastourné. – Paris : Seuil, 2012

Verk på spanska

Sorgo rojo / traducido del inglés por Ana Poljak. – Barcelona : Muchnik, 1992. – Título original: Hong gaoliang jiazu

Grandes pechos, amplias caderas / traducción, Mariano Peyrou. – Madrid : Kailas, 2007. – Título original: Fengru feitun

Las baladas del ajo / traducción de Carlos Ossés. – Madrid : Kailas, 2008. – Título original: Tiantang suantai zhi ge

La vida y la muerte me están desgastando / traducción de Carlos Ossés. – Madrid : Kailas, 2009. – Título original: Shengsi pilao

La república del vino / traducción de Cora Tiedra. – Madrid : Kailas, 2010. – Título original: Jiuguo

Shifu, harías cualquier cosa por divertirme / traducción de Cora Tiedra. – Madrid : Kailas, 2011. – Título original: Shifu yuelai yue youmo

Rana / traducido del chino por Yifan Li ; editado por Cora Tiedra. – Madrid : Kailas, 2011. – Título original: Wa

Verk på tyska

Das rote Kornfeld : Roman / Deutsch von Peter Weber-Schäfer. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 1993. – Originaltitel: Hong gaoliang jiazu

Die Knoblauchrevolte : Roman / Deutsch von Andreas Donath. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 1997. – Originaltitel: Tiantang suantai zhi ge

Trockener Fluß und andere Geschichten / Aus dem Chines. von Susanne Hornfeck u.a. – Dortmund : Projekt-Verl., 1997

Die Schnapsstadt : Roman / Deutsch von Peter Weber-Schäfer. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 2002. – Originaltitel: Jiuguo

Die Sandelholzstrafe : Roman / Aus dem Chines. von Karin Betz. – Frankfurt am Main : Insel, 2009. – Originaltitel: Tanxiangxing

Der Überdruß : Roman / Aus dem Chines. von Martina Hasse. – Bad Honnef : Horlemann, 2009. – Originaltitel: Shengsi pilao